

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Давлатов Ифтихор Асрорович дар мавзуи «Вижагиҳои луғавию сарфии истилоҳоти маъмурию коргузорӣ дар забони тоҷикӣ», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои филология аз рӯйи ихтисоси 10.02.01 – Забони тоҷикӣ пешниҳод гардидааст.

Пажӯҳиши истилоҳоти маъмурию коргузорӣ аз ҷумлаи масъалаҳои муҳимму муҳаббатҳои забоншиносии муосири тоҷик ба ҳисоб меравад. Бо рушди давлатдорӣ ва таҳкими низоми ҳуқуқиву идорӣ, зарурати тақмил ва ҳамгунсозии истилоҳоти соҳавӣ афзоиш ёфт. Истилоҳоти маъмурию коргузорӣ на танҳо дар фаъолияти муассисаҳои давлатӣ, балки дар муносиботи иҷтимоӣ, иқтисодӣ ва фарҳангӣ серистеъмол мебошанд.

Мавзуи интихобнамудаи муҳаққиқ Давлатов Ифтихор Асрорович фарогири таҳқиқи хусусиятҳои луғавӣ ва сарфии истилоҳоти маъмурию коргузорӣ буда, дорои аҳаммияти назарӣ ва амалӣ мебошад, ки ба ҳалли як қатор мушкилоти мавҷудаи соҳаи дафтардорӣ ва коргузорӣ мусоидат менамояд. Ҳамин тавр, интихоби мавзӯ пурра ҷавобгӯ ба эҳтиёҷоти воқеии ҷомеаи илмӣ ва амалияи забоншиносӣ мебошад.

Дар муқаддимаи автореферат мавқеи мавзӯ, дараҷаи таҳқиқ, мақсад ва вазифаҳои пажӯҳиш, объект ва предмети таҳқиқ, асосҳои назарӣ, методологӣ ва сарчашмаҳои асосӣ хеле равшан ва мушаххас баён гардидаанд. Муаллиф аҳаммияти амалии таҳқиқро низ таъкид намуда, натиҷаҳои онро барои таълифи китобҳои дарсӣ, таҳияи дастурҳои таълимӣ ва истифода дар фаъолияти амалӣ пешниҳод намудааст.

Боби якум «Мавқеи истилоҳоти маъмурию коргузорӣ дар низоми истилоҳии забони тоҷикӣ» унвон дошта, муаллиф дар ин боб таърихи пайдоиш ва марҳилаҳои ташаккули истилоҳоти маъмурию коргузориро баррасӣ намуда, ба равандҳои иҷтимоӣ-сиёсӣ ва фарҳангӣ пайванд медиҳад.

Ҳамчунин хусусиятҳои лингвистӣ, мутобиқати савтӣ, луғавӣ ва грамматикӣ дар боби мазкур таҳлил шудаанд. Хосса, масъалаи

муродифшавии истилоҳот, ки яке аз мушкилоти асосии соҳа аст, бо далелҳои илмӣ шарҳ дода шудааст.

Боби дуюм – «Вижагиҳои луғавию маъноии истилоҳоти маъмурию коргузорӣ дар забони тоҷикӣ» ном гирифта, дар ин қисмат роҳҳои ифода ва манбаъҳои пайдоиши истилоҳот (аз забонҳои арабӣ, туркӣ-муғулӣ, русӣ ва аврупоӣ) бо мисолҳои мушаххас нишон дода шудаанд. Муаллиф ба таври муфассал истилоҳоти куҳнашуда ва иқтибосиро таҳлил карда, равшан намудааст, ки чӣ гуна онҳо ба забони адабии муосири тоҷикӣ ворид гардидаанд ва чӣ нақш доранд.

Боби сеюм – «Сохтори морфологии истилоҳоти маъмурию коргузорӣ» номгузорӣ шуда, бахшҳои марбут ба истилоҳоти сода, сохта, мураккаб ва омехта нишон медиҳанд, ки муаллиф аз имконоти калимасозии забони тоҷикӣ истифода намуда, мавқеи пешванду пасванд ва таркибҳои иборавиро баррасӣ кардааст. Бо далелҳои муътамад исбот карда шудааст, ки истилоҳоти маъмурию коргузорӣ дорои низоми мураккабу сершоха буда, имкони рушди минбаъдaro доранд.

Диссертатсияи Давлатов Ифтихор Асрорович дорои навоарӣ ва аҳаммияти назаррас буда, муаллиф бо истифода аз сарчашмаҳои таърихӣ, фарҳангӣ ва луғавии фаровон натиҷаҳои илмии пурмазмун ба даст овардааст, ки ҳам бо тавсияҳои амалӣ барои фаъолияти омӯзгорӣ, коргузорӣ ва истилоҳсозӣ муҷахҳаз мебошанд ва ҳам бо забони равону илмии асосёфта баён гардидаанд.

Дар автореферати мавриди тақриз бо вучуди дастовардҳо **камбудихои чузъӣ, ғалатҳои имлоӣ ва китобатӣ низ ба назар мерасанд**, ки бартараф намудани онҳо ба манфиати кор мебошанд.

Хулоса, автореферати диссертатсияи Давлатов Ифтихор Асрорович дар мавзуи «Вижагиҳои луғавию сарфӣ истилоҳоти маъмурию коргузорӣ дар забони тоҷикӣ» ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва таҳияи авторефератҳо ҷавобгӯ буда, мазмун ва муҳтаво, инчунин, мақолаҳои нашршудаи муаллиф (13 адад, аз

ҷумла 6 мақола дар маҷаллаҳои тақризшаванда) пурра нишон медиҳанд, ки диссертант ба мавзӯ бо ҷиддият рӯ овардааст. Натиҷаҳои пешниҳодшуда дорои аҳаммияти назарӣ ва амалӣ буда, метавонанд дар рушди минбаъдаи истилоҳшиносии тоҷик нақши муҳим бозанд.

Аз ин рӯ, автореферати диссертатсия Давлатов Ифтихор Асрорович ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллиф сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10.02.01 – Забони тоҷикӣ мебошад.

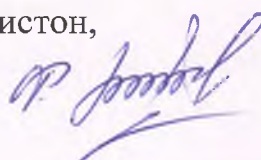
Тақриздиханда:

Муаллими калони кафедраи забонҳои хориҷии

Академияи идоракунии давлатии назди

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон,

номзади илмҳои филологӣ

Арабзода Фирӯз Ҳамроҳон

Суроға: ш. Душанбе, ноҳияи Сино, хиёбони

Ҷаббор Расулов 49, хучраи 144

Телефон: (+992) 985331163

E-mail: f_hamrokhon@list.ru

Имзои н.и.ф., Арабзода Ф.Ҳ.-ро тасдиқ мекунам:

Сардори раёсати кадрҳо, коргузори

ва корҳои махсуси АИДНПҶТ

Насуриддинзода Аслиддин

Суроға: 734003, ш. Душанбе, кӯчаи Саид Носир, 33

Тел: (992 37) 224-17-86

E-mail: info@apa.tj

25 августи соли 2025